

מישיבת תבש

מעייני חיזוק ואמונה מאוצרו של מרן הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

לנו וחי נאמן
קול "אודיע אמונת"
בארה"ק - 08-30-20-666
בארה"ב - 605-477-7011
בלאנדאן 44-3003730634

קרבנה
אל נפשי
פנימיות הפרשה
במשנת מו"ר שליט"א

נפשי
בשאלתי
שאלות המוגשות
לפני מו"ר שליט"א

לחישת זינוב

"רביה"ק יצא בחרב וחנית ללחום נגד המחשבה המעוותת הזאת; לא להתפעל מהרע ומהפסולת שנתערב בנו, כי כל אחד באשר הוא שם, הוא יהודי, ווי ער איז, איז ער א איד!! ואנו יכולים לבקש מהשי"ת, להתפלל אליו, לדבר אליו ולהתחנן אליו ולעוקק אליו עד שנזכה לשלמות תיקוננו ולהגיע למה שאנו יכולים להגיע על ידי הטוב העצום הגנוז בנו".

מה שמוטל עלינו הוא אך להרים את קול זעקת הלב:

"לא ולא! אם אני יהודי, אני טוב, והשי"ת אוהב אותי, אלא שצריך לשוב בתשובה ולנקות עצמי... על זה אנו מצווים ביזכור את אשר עשה לך עמלק' שלמגינת הלב נכנסה בנו מטומאת עמלק שרוצה לפתות אותנו שנשמטנו הפכה לרע ח"ו, שאנו בעצמנו עמלק. חלילה, כל הרע נמשך מזרע עמלק ומנשמות הרשעים העמלקים, ואילו אנו ההיפך מן הקצה אל הקצה מהרע של עמלק, ואדרבה, כל הטוב בעולם נמשך על ידינו, ואם כן אין לך ממה לפחד, ידוע תדע כי יהודי אתה ויהודי הוא שורש הטוב שבבריאה!..."

אם אכן בנו של גדול הדור הנני איך יתכן שאין בי את מעלותיו של אבי

וכך לוחש האב לבנו אותו חפץ הוא לראות תדיר סמוך לשולחנו:

"כל יהודי צריך לדעת היטב, כי באיזה מקום שהוא, יהיה איזה שיהיה, הרי הוא יהודי! - אמנם הוא שרוי כרגע בגלות, הוא שקוע בחשכה נוראה, רע ומר לו, הוא נמצא בידי זרים, זו היא גלות קשה... אכן הוא צריך לצעוק להשי"ת שיוציאנו מהגלות הרע והמר, אבל אין זה הוא, הוא אינו רע ואינו מר, אלא הוא נמצא ברשות זרים. סוף כל סוף הפסולת תיעלם והוא יודרך ושוב יהיה יהודי וכן ונקי, זה ע"י יסורים ח"ו, זה ע"י גיהנום ח"ו וזה ע"י תשובה, וזה ע"י תיקוני הצדיק, אבל כולם, ללא יוצא מן הכלל, אף אחד לא ילך לאיבוד, לא יושלך ולא ידח לעולם בשום פנים ואופן" (שם).

מעתה ברור ומחווה: מי שלוחש שאינך בן המלך, עליו חל צו מחה-תמחה!..."

"מוישי - זה לא אבא שלך" - פונה עובר אורח מעודן לבנו מחמד נפשו של הוד כ"ק רבן של כל בני הגולה הנודע והמפורסם; "סאיז נישט דיין טאטע" חוזר ההילך על דבריו בבטחון.

מושי הרגיל מאז ומעולם בייחוסו הרם, חיך לשמע דברי ההבל, הלא מאז ומעולם ידוע הוא כבנו יחידו של גדול הדור.

אך ההילך הזר לא ויתר, ובארשת תמימה המשיך להטעים את דבריו "וכי איך יתכן שהנך מיוחס לאותו גאון למדן וצדיק, תכלית השלימות ממש. הלא תודה בן יקיר כי רחוק הנך ממעלות אלו, אינך ידוע כלל כבעל כשרון מיוחד, גאון בוודאי אינך, למדן גם לא, פה ושם הלא תודה שגם אינך כ"כ צדיק, וכי אפשר לטעות ולחשוב שהנך בנו של האי גאון וצדיק. הלא מסתבר יותר שאינך אלא אסופי מן השוק שגדול הדור ריחם עליך ואספך אל תוך ביתו..."

בשלב זה החל כבר הבן להתבלבל, מצד אחד הלא קלסתר פניו דומה מאוד לדמותו של אביו הגדול ממש באופן הניכר לעין, אך לעומת זאת

החלו לכרסם בו הספקות, אם אכן בנו של גדול הדור הנני איך יתכן שאין בי את מעלותיו של אבי, למה אני רחוק כ"כ משלימותו, מדוע דל אני במעשים, איך יתכן שנפלתי כשלתי בעוונתי פעמים מספר, בעוד אבי הנו סמל המעלה והשלמות.

"האסון הגדול ביותר, ממעשה עמלק וחילותיו, הוא שהאדם חושב שהוא עצמו רע, היינו שמחמת חטאיו נהפך לרע ח"ו. (אוסף אמרים, מידות, שלו)

אותו עמלק מגיע בערמומיותו אל בן המלך ובארשת של חמלה מטיל הוא בו ספיקות על עצם מהותו; "האם הנך בן המלך או סתם אסופי ממזרים?".

לצורך כך מעמיד הוא לנגד עיני האדם את גרעונותיו וכשלונותיו ובכך מטיל הוא בו מגוון של ספקות ובלבולים, עד שהאדם מאבד את ערך ייחוסו ונופל לתוך פי הנחש הפעור המאיים לבולעו ולהפסיד ממנו את חיי הנצח המיועדים לו...

• שאלה • יש לי חלישות הדעת מכך שאני רואה את חבריי עוסקים בתורה ואני איני מצליח כמותם?

תשובה: אדם אינו יכול לומר 'אני רוצה להיות כמו פלוני, כל אחד צריך לאמוד את הכשרונות שלו, את כוחות הגוף והנפש שלו, ולעסוק בלימוד התורה כפי הכוחות שלו. לא ללמוד כדי להיות כמו חבר פלוני.

אמנם צריך להעריך את חבירו וללמוד מזרכו הטוב שצריך לעסוק בתורה, אבל כמה ללמוד ואיך ללמוד, זהו כפי הכוחות שלך בעצמך. וממילא לא יפריע לך מה שהחבר לומד באופן יותר נעלה.

• שאלה • מדוע 'הרהורי עבירה קשים מעבירה'?

כי כשהאדם חושב מהעבירה נדמה לו שהעבירה היא דבר ערב ומתוק ובוזה היא קשה יותר מהעבירה עצמה שם הוא רואה את ה"בראך" כמה שזה רחוק מלהיות מתוק, הוא מרגיש את טעם המרירות והעצבות שהיא מותירה בעקבותיה, ואם יש לו שכל יתעורר מכח המרירות לשוב בתשובה שלימה, ויבין היטב לפעם הבאה שלא להיסחף שוב אחרי דמיונות שוא ככלב שב על קיאו ח"ו.

עצם החיים הם סיבה לשמחה

מתוך שיחת קודש שנאמרה במוצש"ק שקלים תשפ"ה

אהה, זה ריח אחר לגמרי, הלילה שלאחר השכרות.

היו הרבה בכיות. לא בכיות של מרה שחורה, אלא בכיות של השתוקקות להשי"ת. לא דיברו אפילו מלה אחת לא ישרה, רק דברי תשובה, תפילה, שמחה, וקדושה.

בין שיכורים לפעמים יש אחד שאינו כשר ומדבר דברים אשר לא כדת, אצל אנשי שלומינו לא היה אפילו דיבור אחד שלא כראוי.

גם זה אמר לי האדם שהיה מוכר את היין בירושלים, שחסידי ברסלב כשהם שותים, יש לזה פירוש אחר לגמרי.

פעם אחת אמר לי רבי שמואל, ששתיית היין מזיק לגוף, ושבע שנים אחר פורים אינו חש בטוב, היה זה אצלו מסירות נפש.

אצל רבי אברהם (שטרנהארץ זצוק"ל) היה דבר פלא, מי שהיה בא לבקרו היה מדבר עמו באידישקייט והיה מוזג לו כוס יין ולעצמו כוס יין, והיה שותה עמו כוס יין. אח"כ נכנס עוד אחד לבקר אצלו, היה מוזג עוד כוס יין לעצמו ולאורח, והיה שותה עמו עוד כוס. כפי מספר האנשים שבאו לבקרו כך מספר הכוסות שהיה שותה, אבל רבי אברהם נשאר אותו אדם, בישוב הדעת זה לא נגע בו כלל, הוא נשאר אותו אדם. לעומת זאת, רבי לוי יצחק היה שומר על עצמו, לא לשתות יותר מדאי.

רבי אברהם שטרנהארץ היה איש פלא, הבכיה שלו והשמחה שלו היה בשוה, באותו טון. כשהיה צריך לבכות, נפתחו מיד מעיינות דמעות מתוך עיניו בבכיה, וכשהיה צריך להתפלל נשאר אותו דבר, הבכיות והדמעות לא שינו את הנוסח ואת קול התפילה.

האם תמיד נהגו בברסלב לעשות סעודת פורים מיד אחר התפילה?

כן, כך נהגו בכל השנים. כתוב מהאריז"ל שסעודת פורים היא מעין הסעודה דלעתיד לבא. בסעודה זאת יש בחינת השמחה דלעתיד.

אבל למעשה צריך האדם שיש לו בית, לדאוג שיוכל לערוך סעודת פורים בביתו, זה מצוה מדרבנן "מי משתה ושמחה". לא כל אחד יכול לשתות יין, יש מלבד שתיית היין מצות סעודת פורים, ויש להזמין חברים ולשתות ולשמח ביחד. גם מי שאינו מסוגל להשתכר, יש לשמוח ביחד בסעודת פורים. עלינו להודות להשי"ת בתמימות ופשיטות, לעשות סעודה בבית ולהיות בשמחה, לדאוג שלא רק אתה תהיה בשמחה רק כל המשפחה יהיו בשמחה.

בכניסת חודש אדר נופל עלינו עול מהחיוב להרבות בשמחה, עדיין אנו שרויים בעצבות וזה עתה דורשים מאתנו להרבות בשמחה כשחסרים אנו את הבסיס?

פון דעם אלעס מאכט מען א ויץ, גיט מען א געלעכטער, [מזה בעצמו יש לעשות בדיוחוא, ולצחוק].

איך זוכים להיות בשמחה בדור כ"כ חשוך?

עם נייגונים וריקודים, זה מה שמעורר לשמחה. זוהי העצה. וכן לעשות את עצמו כאילו הוא שמח עד שבאמת יהיה בשמחה, זה גם ענין גדול.

היום אנחנו חיים בעולם של עצבות, בדרך כלל אדם שנולד והוא חי הרי הוא שמת, הסברא הפשוטה היא שכשאתם חי הוא שמח שהוא חי. אלא שהסטרא אחרא הפכו ואמרו שהחיים הם סיבה לעצבות, אין לזה שום פשט.

איך זוכים להכין את הנפש כראוי לימי הפורים?

הרי יש לנו 'ליקוטי תפילות', לומר את התפילות ולבקש מהשי"ת לזכות לאור הפורים. כמה טוב אם אפשר להדפיס כשני דפים מליקוטי תפילות על פורים, ולחלקם לציבור, שכל אחד יזכה לומר התפילות לזכות לאור הפורים.

איך היה נראה הפורים אצל אנשי שלומינו?

היו כאלה שהיו בוכים כל הפורים, זה מה שראיתי אצל רבי שמואל שפירא, היה שותה כוס יין, וניגש ופתח את הארון קודש ועמד ובכה בכיות נוראות. אצל אנשי שלומינו היו הרבה בכיות והרבה דיבורים להשי"ת, ממש כמו יום כיפור, כולם דיברו עם השי"ת. והיו הרבה דיבורי אמונה ובטחון, קדושה ושמירת הברית, זה היה יום קדוש ממש. להיפך ממה שנדמה בעולם שזה יום של ליצנות, חס ושלום, היה התעוררות נפלאה כזאת, רוח אחר לגמרי.

מוכר היין בירושלים היה אומר שהברסלבר כשהם שותים, זה ענין אחר לגמרי, שאר האנשים אחר שהם שותים הם באים לליצנות וכו' רחמנא ליצלן, אצל חסידי ברסלב יש שמחה אחרת לגמרי, אף אחד לא מוציא מפיו אפילו דיבור אחד אשר לא כדת, מכל הציבור כולו לא יצא אפילו דיבור אחד לא נאה.

ובלילה במוצאי פורים, זה שוכב על הספסל, וזה היה שוכב על השלחן, וזה היה שוכב על הארץ, כולם שוכבים שיכורים.

את האורים ואת התומים

איתא במדרש תהלים (כו אות ב): כשהלך שמואל למשוח את דוד למלך, היו מלאכי השרת מקטרגין לפני הקדוש ברוך הוא, ואמרו רבונו של עולם מפני מה נטלת המלכות משאול המלך ונתת לדוד, ענה להם הקב"ה אני אומר לכם מה בין שאול לדוד, שאול המלך הלך למלחמה ושאל באורים ותומים, כיון שראה שבאו עליו פלשתים אמר לכהן אסוף ידך, והיינו שלא ישאל עוד באורים ותומים אם לרדת למלחמה או לא, ולא המתין עד שיגמור את הדבר וירד למלחמה, אף שעדיין לא נצטוו להתחיל במלחמה מחמת שנתירא מהפלשתים.

מה שאין כן דוד המלך בעת שהיה במצב דומה לזה, ושאל באורים ותומים האם להתחיל במלחמה או לא, וענה לו הקב"ה שלא יתחיל במלחמה עד שיראה ראשי האילנות מנוענין וזה סימן שמלאכים באו לעזרתו, ואח"כ התקרבו הפלשתים למחנה ישראל כדי להלחם בישראל, ולא היו רחוקין הפלשתים ממחנה ישראל יותר מארבע אמות, אמרו ישראל לדוד המלך למה אנו עומדין ואין אנו מתחילין המלחמה, ענה להם כבר נצטוינו מן השמים שלא לפשוט בהם יד עד שנראה ראשי האילנות מנוענין, ואם נעבור את פי ה' ונלחום בהן מיד אנו מתים על שעברנו את רצון השי"ת, ואם אין אנו מתחילין ללחום עמהן הפלשתים הורגין אותנו, ומוטב שנמות צדיקים ולא נמות חייבין, ואין לנו אלא לתלות עינינו להקב"ה, מיד נדדו כל האילנות ומיד פשטו בהם ונצחו את המלחמה.

עכ"פ היה בזה נסיון גדול לדוד המלך שהיה ראש מערכות ישראל, וכל ישראל מסוכנים שלא ינצחום הפלשתים, והיה ממש כפסע בינו לבין המות, ולא זו עצמו כחוט השערה ממקומו, שלא לעבור על רצון השי"ת, כמה טהרה ירדה לעולם על ידי פעולה קדושה זו, שראו כלל ישראל האידך מלכם שומע לדבר ה' במסירת נפש, כמה התעוררות לקיום מצות השם עד מסירת נפש ממש.

ואכן זה חובת רועי ישראל ועיני העדה, להראות הדרך לכלל ישראל שלא לעבור את פי ה' קטנה או גדולה במסירת נפש ממש, כי באמת חיים שלא כרצון הבורא אינם חיים, אלא חלום שוא של חיים, ואינו רק רוח סערה הגדול בשעתו, וכדברי רבינו"ל (שיההר"ן ג) 'מי שיש לו אמונה חיו חיים', כי דוקא חיים של דבקות בהבורא עולם נקרא חיים, והשאר הוא כליין ואבדון. ועל המשנה (סוף עוקצין פ"א): 'אמר ר' יהושע בן לוי, עתיד הקדוש ב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק שלש מאות ועשרה עולמות, שנאמר (משלי ה) "להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא", ע"כ. איתא בפיה"מ להרמב"ם סיבת הדבר שקורא לעו"ב "יש", כי הלא לכאורה כל חפץ ודבר שניתן מאחד לחברו הוא בגדר יש, כי בלא זה אי אפשר ליתנו לאחר, וא"כ אמאי קורא עולם הבא "יש", וביאר כי דוקא דבר שיש קיום אמיתי ונצחי הוא יש אמיתי, משא"כ שאר הדברים שאינם נצחיים ואינם קיימים תמיד אינם בגדר יש, וע"כ עו"ב"ה שהוא להתענג מזיו השכינה, הוא יש אמיתי. וכמו שמצינו שמבואר בש"ס ובשו"ע לפנינו כמה דינים שכל העומד להישרף כשרוף דמי, וע"כ כשרצה הכתוב לרמוז שכל צדיקים לעולם הבא רמוז במה שאמרו להנחיל אוהבי יש.

(צפרא דשבתא חי שרה שנת תשע"ד לפ"ק)

דער הייליגער פון דייטשלאנד

גדולת הצדיק הרה"ק רבי שלמה וועקסלער זצוק"ל, מתוך שיחת קודש ממו"ר שליט"א בסעודת לחיים בעת הוצאת הספר "יריעות שלמה" ע"י אגודת 'משך הנחל' א' כסלו תשפ"ה - לרגל יום ההילולא "אדר תשי"ד.

ואנה, שאלתי אותו רבי שלמה, במה אפשר לעזור לכם? ועשה לי תנועה עם הי"ד... שאלתי אותו שוב, רבי שלמה, במה אפשר לעזור לכם? אמר לי צדיק נסתלק, צדיק נסתלק מן העולם. במוצאי שבת באה הידיעה על הסתלקותו של החזון איש זצוק"ל.

או הו מעשה פלא. מעולם לא שמעתי, אבל זה מאד מתאים לו. זה פשוט אצלו.

בבני ברק היו שני קבצנים אחד היה חסיד חב"ד, והשני היה שמו' כספי וכינווהו 'דער בריסקער עליו, אמרו שרבי יהושע לייב קלל אותו בגלל שהוא למד אנגלית. הוא היה בא לפוניבז' בכל בוקר, שאלתי אותו אם הוא הכיר את רבי שלמה וקסלר. ואמר לי, שרבי יהושע לייב דיסקין אמר על רבי שלמה שהוא אחד מל"ו צדיקים... כך שמעתי ממנו כמה וכמה פעמים.

כן.

כשהיה גר בעיר העתיקה היה לו ענין שלא לצאת מעיר העתיקה, כי רק היא ירושלים והעיר החדשה איננה ירושלים. לאחר שכבשו הערבים את העיר העתיקה היה מוכרח לצאת משם, היה לו מנהג שלא לצאת מחוץ לארץ ישראל. אמרו לו, והרי צריכין להיות על ציון רבינו, היה אומר שיבא זמן ויהיה מאשיין (מכונה) כזה שיבא לירושלים, יכנסו בו ויתעלו עמו למעלה מעשרה, ויפרחו עד ציון רבינו, ירדו שם, ויאמרו תיקון הכללי, ויסעו בחזרה, ונמצא שלא נהיה כלל באויר דחוץ לארץ. כך דיבר בזמנו, שעוד לא היה דבר כזה במציאות, ולאחר זמן נעשה הדבר במציאות.

באותם הימים היה נהוג שכל מי שהוא חתן בראשית, באים כל הקהל לביתו לקידוש, פעם הייתי אצלו בביתו. ובאותה תקופה היו הרבה צרות מהגרמנים, אמרו לו, שהרבי אומר שאם מנגנים ניגון של השונא עי"ז מכניעים אותו, ומכיון שסובלים מגרמנים, טוב יעשה אם ינגן ניגון גרמני, וכך נוכל להכניע את היטלר ימ"ש.

רבי שלמה שמע בקולם וניגן דייטשער פאל' [תנועה] והוסיף לה מילים. 'היי יי ימח שמו, היטלר סטלין ימח שמו, היי יי ימח שמו היטלר סטלין ימח שמו' וכל הקהל נגנו איתו ביחד, והיתה השמחה גדולה...

אנ"ש אומרים ששבעת הניגונים שמשוררים בליל שבת אחר התפילה, הנהיגו כן רבי שלמה.

כן, אני זוכר את שבעת הניגונים...

דרכו בקודש שתוך כדי אמירת התורה בליקוטי מוהר"ן היה מתעורר בכל עת בדברי קנאות כנגד בתי הספר המוחרמים ועוד כהנה. הייתי אז ילד צעיר.

אביכם ע"ה היה לו קשר עם רבי שלמה?

כן. אני זוכר שמפעם לפעם היה אבי הולך איתי לטייל, כשהיינו עוברים לפני ביתו של רבי שלמה היו נכנסים בפנים. ותמיד היה רבי שלמה מראה לו איזה חידוש שראה בליקוטי הלכות, או חידוש שראה בתיקוני זהר, כך היה דרכו תמיד למצוא דבר חידוש תוך כדי לימודו וזה מה שהיה מונח לו בראש, וכך תמיד כשהיינו נכנסים לביתו, היה מראה לאבי איזה חידוש בתורה.

ונעשה שם ערבוב גדול ותרובות אנשים ונשים ביחד, לכן לקח אותו דוקטור וואלאך לבית החולים שלו (שערי צדק). והזהיר את המטפלים שם שידאגו לו וירחצו את גופו טוב מאד מכף רגל ועד ראש, ואז חפפו שערות זקנו ותוך כדי כך הורידו את הקאלטינעס שהיו על זקנו.

כשגילה זאת רבי שלמה, הוא צעק לדוקטור וואלאך, 'זי מאן דשדי ידיה בדיקנא', מה עשית לי? אמר לו דוקטור וואלאך 'זהרי בתוך הקאלטינעס יכולים להתפתח טויזנט לייז, [אלף כינים...]

באותה תקופה נכנסתי לביה"ח של ד"ר וואלאך, וכיון שהגעתי עם נוי"ב - בטרם לידת אחד מצאצאי - היתה לי אפשרות לעלות לקומה למעלה, ולפתע אני שומע ניגון מוכר בוקע מאחד החדרים, התפלאתי איך מגיע לכאן ניגון מוכר זה?

ונהג נפתחה אחת הדלתות שם אני רואה את רבי שלמה וקסלר יושב ומנגן ניגונים של מוצאי שבת. נכנסתי אליו וברכני ברכה רבה, וגם שמח איתי מאד. וצוה עלי להעלות לו ליקוטי מוהר"ן מלמטה, אמרתי לו שאם אני ארד לקומה למטה, לא יתנו לי רשות לעלות למעלה, אמר לי: 'מי שואל את החברה האלה?'

אבל אח"כ הוא תפס את הענין, וירד לבדו למטה להביא את הליקוטי מוהר"ן, בכלל רבי שלמה היה חסיד גדול, והיה תמיד הולך עם גמרא ביד.

זכורני כי פעם אחת האריך בשינתו יותר מהרגלו עד שהיה נדמה לסובבים אותו שהוא נפטר ונתקבצו ציבור גדול מאד בעיר העתיקה - כי בעולם ידעו מאוד על גדלותו של רבי שלמה - ולפתע הוא קם ממיטתו ואמר 'צריכים לומר חצות...' לא יכלו לקבור אותו כי הוא החל לומר תיקון חצות...

היה לו ענין גדול שהאבות הקדושים באים ביום שישי אחרי הצהריים בכותל המערבי, גם אבא שלי היה נוהג לרדת במיוחד אל הכותל בערב שבת אחה"צ, כי יש קבלה שהאבות ק נמצאים שם. לרבי שלמה היו עוד כמה עניינים כאלה.

אמר לי יהודי מדייטשלאנד, אתם עושים רעש גדול מרבי שלמה וקסלר, אין לכם השגה מי היה אביו, אבא שלו היה בעל רוח הקודש בגילוי ממש. והוא זוכר שפעם אחת הסתובב אביו מאדם לאדם וביקש רחמים שיעלו לארץ ישראל, והזהירם שעתידה לבא מלחמה. ובאותה שעה לא היה הוא אמינא שיכול להיות שם מלחמה, אך לא שמעו בקולו, ואכן באה המלחמה. וכל זה הוא צפה ברוח קדשו.

כמדומה ששמעתי ממנו שהוא אמר 'אבא שלי היה אדם גדול מאד, אבל בשני דברים אני יותר ממנו, שאני בארץ ישראל ומה שאני יודע מרבינו.

[אחד הנוכחים מספר:] **אני הייתי גם בשכונת עם רבי אליהו ראטה (איש סודו של הגה"ק רבי שלמה מזוויהל זצוק"ל), פעם אחת דברתי עמו מענין רבי שלמה וקסלר. ואמר לי, אני אספר לך מי היה רבי שלמה... לפני הסתלקותו היה מתגורר אצל נכדו בשכונת בית ישראל, פעם אחת הלכתי בשבת לפנות בוקר ברחוב לכיוון זייעהל, ראיתי את רבי שלמה מסתובב בחצרו מאד סערורי, מתהלך אנה**

כשעלה רבי שלמה וקסלר מדייטשלאנד לארץ ישראל, העיד עליו רבי יהושע לייב, 'הגיע בחור קדוש מדייטשלאנד.'

רבי יהושע לייב היה איש מורם מאד, לא היה גבוה כמוהו בעולם, במדרגה גבוהה באופן מופלג מאד, עבודתו היתה גבוהה ביותר, והיו אומרים עליו שהוא בעל רוח הקודש. לימוד התורה שלו היה באופן נורא מאד.

רבי שלמה היה קנאי. כל מה שהיה צריך למחות היה מוחה בחריפות בלשון דייטש. בעולם היה ידוע שזכה לגילוי אליהו. רבי אברהם שטרנאהרץ לא היה יכול לסבול שמדברים על זה, הוא אמר שאצלנו לא דיברו לשונות מופלגים כאלה.

אמנם לעומת זאת סיפר רבי לוי יצחק שכשחזר רבי אברהם ברבי נחמנ'ס מארה"ק, הוא אמר שיש בירושלים צווי גרויסע מענטשן [שני אנשים מופלגים] רבי חיים זונפלד ורבי שלמה וקסלר.

ואכן כשהגיע רבי לוי יצחק זכרוננו לברכה לארה"ק, היה נוהג ללכת בכל יום אחרי שחרית לשכונת בית ישראל כדי להביט בפניו הקדושות של רבי שלמה. בכל יום ממש. וכל זה מכח הדיבור ששמע מר"א ברמ"נ על עוצם מעלתו. וכשרבי לוי יצחק היה קובע הנהגה, היה הדבר בתמימות ממש. בכל יום אחר תפילת ותיקון היה יורד לבית ישראל, שם התגורר רבי שלמה לעת זקנותו, גר אצל נכדו, בן חתנו, ולשם בא רבי לוי יצחק בכל יום כדי לראות צורת דיוקן קדשו.

כמדומה שבצעירותו היה אדום, אני הכרתיו רק לאחר שהלבינו שערותיו, היתה לו צורה קדושה. פעם אמר לי רבי וועלוול חשין בהתפעלות 'עקב מאיר, אתה זוכר את המצח שלו? אתה זוכר את המצח שלו?!

רבי וועלוול היה תמה ואומר לי 'אתה זוכר את המצח שלו? רבי וועלוול ראה על המצח שלו דברים גבוהים במיוחד.

רבי שלמה היה רגיל לגשת לפני העמוד בקבלת שבת, והיה מנגן את הניגון הזה... הניגון הזה היו מנגנים על פי רוב בכותל המערבי, וכשהיה רבי שלמה מתפלל לפני העמוד בליל שבת, היה מנגן את זה.

בעיר העתיקה היתה תקנה שאין מנגנים בכלי זמר, ופעם אחת אני זוכר שעברנו ושמענו כלי זמר מאחד החלונות בעיר העתיקה, ומחוץ לבית עמד רבי שלמה וצעק לעבר הבית; 'חורבן ירושלים, חורבן ירושלים...' השי"ת עזר לו, ובאותו שעה עבר שם רבי אלעזר בריזל שגם היה 'מוחה', והוא החיה את נפשו מהקנאות של רבי שלמה... וכך באו עוד קנאים ביחד, עד שהוכרחו לכבות את המוזיקה.

בשעה שכבשו את עיר העתיקה, דאג דוקטור וואלאך לסדר מקומות דיור ליהודים שעלו מדייטשלאנד (גרמניה), והוא עוד הכיר את רבי שלמה וקסלר מדייטשלאנד, ולאחר כיבוש עיר העתיקה בא דוקטור וואלאך לדרוש ולחפש היכן נמצא רבי שלמה וקסלר.

ובאותו מעמד לקחו הרבה אנשים למושב זקנים,

מזל טוב לידנו הדגול הרה"ח ר' אברהם שמואל לענו שליט"א ולבנו ידידנו היקר הרה"ח ר' שמעיה יהושע לענו שליט"א העומדים לימין מו"ר שליט"א בכל עת, לרגל הולדת הנכדה / הבת, שיזכו אביה ואמה לגדלה לתורה לחופה ולמעש"ט.

מזל טוב למו"ר הגה"צ שליט"א ולנכדו הרה"ח ר' שמואל אהרן פלד חתן הרה"ח רבי משה קרול שליט"א לרגל ארוסי בתו הכלה החשובה תתי' עב"ג הרי"ך אלימלך אלתר הי"ד, יהי"ד שיעלה היוזנו יפה ויזכו לבנות בית נאמן בישראל.

בגלותי לגאלני

ויצא החוצה' (מדרש תנחומא וישב, פ"ט), הבריחה במחשבה בדיבור ובמעשה לגמרי לגמרי, הוא ראה את קדושת יוסף צדיק יסוד עולם! אכן, על ידי קדושה כזאת נשברת הטבע לגמרי, "דא איז נישטא קיין טבע".

ועל זה הדרך, כמו שקדושה משבר את הטבע ו"נעשה" נס, כמו כן "גילוי" שהטבע הוא נס גם כן נמשך מצדיק יסוד עולם - דהיינו משמירת הברית!

כל המזלות הולכים לפי הקדושה

ומובא על הפסוק (בראשית לו, ט) "וְהָיָה הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֶחָד עֶשְׂרֵת כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי", שאחד עשר כוכבים הן המה אחד עשר מזלות, כי כל מזל נקרא כוכב, ושנים עשר מזלות הם כנגד שנים עשר שבטים כידוע, "ואחד עשר כוכבים" היינו כל המזלות 'משתחווים לי' - לשמירת הברית, כי שמירת הברית מסבב את הטבע כולו!

ורביה"ק מביא (ליקוטי מוהר"ן רמא סי' יא) שכאשר האדם הוא שומר הברית אוי שורה עליו השם 'שדי', וזה משדד כל המערכה לטובה, זה מסובב כל הטבע! זה מגרש ממנו כל הקליפות! הטבע שולט? שמירת הברית - הוא השולט בתוך ומעל הטבע ובתוך הנס! הכל נעשה ונוצר על ידי קדושה!

יסוד הפורים - שמירת הברית

ויסוד זה הוא אחד מהיסודות החזקים של פורים! אמונה ושמירת הברית! זהו היסוד פורים! וכאשר בעזר השי"ת יודעים ומכירים בזה אז הוא גאולה, זהו משיח, כי משיח בן דוד הוא 'תפילה ואמונה', ומשיח בן יוסף הוא 'קדושה', זהו שלימות הגאולה!

ועל כן המגילה מתחלת בתיבת 'ויהי' ומסתיימת בתיבת 'זרעו', אשר שניהם עולים בגימטריא שלוש מאות וארבע עשרה - "שיין דלית יוד", הוא השם המאיר על מי ששומר הברית, שמאיר מתוך ספירת היסוד, הרי שהמגילה חתומה בחותם של קדושה ושמירת הברית, "אסתר ברוח הקודש נאמרה" (מגילה ז' ע"א), זהו הכל בקשר; ברוח הקודש; הלא כל הצדיקים דורשים ונועצים תחילת התורה לסופה "בראשית - לעיני כל ישראל", כמו כן כאן דרשינן תחילת המגילה לסופה, כי כאשר יש שמירת הברית או מאירה האמונה, ועי"ז משברים את הטבע וחוכים לגאולה, גאולה בתוך הגלות, שזוהו הגאולה של ימי הפורים!

כבר ידעו והכירו שיש בורא לעולם! האט מען געוואוסט אז ס'איז דא א גאט אויף דער וועלט! - אה! אה!

וכבר אמרו חז"ל במדרש: 'איין לנו אלא הארת פניך!' ורביה"ק אומר (ליקוטי מוהר"ן קמא תורה ב') שכל תפילתנו ובקשתנו הוא על מה השי"ת מסתיר פניו מאתנו, שהשי"ת יאיר פניו אלינו כמקדם, כי כאשר יודעים ומכירים שאין שום הסתרה בעולם אז נעשים יהודי! "מען ווערט א איד", כל הדינים נמתקים ונושעים בכל מיני ישועות ברוחניות ובגשמיות! כל הגלות והיסורים הם רק הסתרה, וכאשר יודעים האמת אז נעשה גאולה!

וזהו הענין של פורים - "גאולה בתוך הגלות", וזהו הענין של "כל מי שיש בו דעה כאילו

וואו יתמהו כולם כיצד לא ראו ולא הבחינו לפני זה שהכל מושגח על ידו ית' לבד?!

נבנה בית המקדש בימיו" (ברכות לג ע"א) - היינו הצדיקים שאצלם היה בחינה של בנין בית המקדש, הם לא היו בגלות, כי האירה אצלם הדעת, הבית המקדש האירה אצלם בתוך הגלות!

קדושה משבר את הטבע!

ולמעשה כל הענין הזה תלוי בשמירת הברית, כאשר רואים כיצד רביה"ק מקשר פעמים רבות בקשרים נפלאים בליקוטי מוהר"ן ענין 'האמונה' עם 'שמירת הברית', שהם תלויים זה בזה.

כאשר האדם רואה "מקרה בלתי טהור" - דהיינו שהוא רואה איזה דבר, והוא אומר על זה שאינו אלא מקרה חס ושלום, זה מראה שהאדם הזה הוא בלתי טהור! כי האנשים המחזיקים עצמם בקדושה, הם מרגישים שהכל הוא מהשי"ת לבד!

וכמו שהיה בקריעת ים סוף 'הי'ם רָאָה וַיִּנְס' נס ששיבר את הטבע - הגם שהטבע הוא גם כן נס אך הוא נס בתוך הטבע, ואז צריך גילוי לראות שהטבע הוא כולו השגחה, וכמובא (פרדס רימונים להרמ"ק, שער י"ב, פ"ב) "שהטבע" הוא בגימטריא "אלקים" - אמנם או היה נס של שבירת הטבע לגמרי 'הי'ם ראה וינס', וכל זאת למה, כי ראה את הבריחה מעבירה של וינס

כיצד עשה השי"ת הסתרה כזו?!

ההסתרה הנוראה של הגלות אף היא הינה בריאה של השי"ת, וכך מנהיג השי"ת בעצמו את הכל תוך כדי ההסתרה, בספה"ק 'ליקוטי מוהר"ן' (תורה ל"א) מביא רביה"ק את הפסוק (ישעיה ל, כ) "וְלֹא יִכְנַף עוֹד מוֹרֵךְ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רְאוּת אֶת מוֹרֵךְ", שלעתיד נזכה לראות פלאי פלאות, כולם יראו ויכירו כיצד השי"ת מנהיג את העולם כולו בכל פרטיו, ויהיה תימה בעינינו איך לא ראינו זאת לפני כן? למה? כיצד הפליא השי"ת לעשות כזה הסתרה? האיך יכול להיות מציאות כזו? ואכן זהו פלא! פלא נורא ומופלא! וכמובא בדברי מוהר"ן שבריאית ההסתרה הוא פלא גדול ונורא מאוד!

הסתרה היא מחלה

רביה"ק מפרש שם מאמר הכתוב (מלאכי ג, כ) "וּמִרְפָּא בְּכַנְפֵיהֶּ", שהשי"ת ירפא את ההסתרה, כי ההסתרה היא מין מחלה הבאה מצד החסרונות שלנו, מצד עוונותינו, מחלה של 'הפשע מכניס כפירה באדם' (ספר המידות ערך 'אמונה', אות כ"ב), ולעתיד ירפא השי"ת את המחלה הזאת, כאשר האדם מונח בכפירה חלילה הוא מדמה בנפשו שכך צריך להיות, צריך להיות חולה, אך כאשר יתרפא מחליו או יכיר וידע שהחולי הוא עונש, כמו כן לעתיד יכירו וידעו שמה שהיה הסתרת ההשגחה אינו אלא חולי, מחלה של הסתרה, ואז יהיה 'והיו עיניך רואות את מורייך', ויתמהו כולם כיצד לא ראו ולא הבחינו לפני זה שהכל מושגח על ידו ית' לבד?!

כי אז יודע לעיני כל שהכל היה רוח הקודש גרידאי יד ה' לבד! הכל כאשר לכל! "מען וועט זעהן אז דאס איז געווען הוילע רוח הקודש! הוילע יד ה'! אלעס אלעס!", לא היה שום מקרה כלל! כל הטבע כולו אינו אלא נס גמור! כל הקורות בעולם וכל הטלטולים כולם הכל היו השגחה פרטית לבד! ולא היה אינו מוסתר ומכוסה!

האור הזה האיר בימי מרדכי ואסתר

ואור מופלא זה האיר בימי מרדכי ואסתר, ומזה נעשה קבלת התורה באהבה - 'קימו וקיבלו', כלל ישראל נעשו אנשים אחרים, הם קיבלו מוחין אחרים! גדלות המוחין של הכרה בהשגחת השי"ת בכל פרט - בתוך ההסתרה!

מובא מהיהודי הקודש זי"ע על הפסוק (שמות בכה) 'וַיִּרְא אֱלֹקִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל' - שהשי"ת הביט בהבטה טובה על בני ישראל, או מיד נעשה כזה הארת פנים שוֹיַדַע אֱלֹקִים' - הם

עוזה אהבה רשפי אש שלהבת קה

הננו שמחים לבשר לשוחרי ודורשי ה'
הצמאים והמבקשים והמשתוקקים
לאהבת ודביקות ויראת ושמחת השי"ת

כי בעז"ה רמעמד הנשגב

משתד דהיין

בצל כ"ק מרן פאר הדור
הגאון הצדיק רבי
יעקב מאיר שכטער
שליט"א

יתקיים השנה אי"ה
ברחבה החדשה והמורחבת

ליד אולמי אינולינט {בנות ירושלים}

רחוב בהר"ן ירושלים תו"ב

נטילת ידים בשעה 11:00

אֶלְמָלֵי הוּו יִדְעִין בְּנֵי נֶשָׂא, רַחֲמוּתָא דְרַחֲמִים
קוֹדֶשָׁא בְרִידָה הוּא לְיִשְׂרָאֵל, רַחוּן שְׂאֲגִין
בְּכַפִּירֵיא לְמַרְדָּךְ אֲבִרְדִיָּה.

עדכונים מדויקים
ביום הפורים יהיה
ניתן לשמוע בעז"ה
ב'קול אודיע אמונתך'
08.3020.666

עוז וחדוה במקומו

ב"ה יום א' י"ז אדר תשל"א ירושלים ת"ו בבי"א

לקשר קצת עם מה שפרשתי למעלה, והיינו שעכשיו ההתחלה הוא מפורים, ר"ל מ'שמחה', ועיי"ז זוכים לפרה, היינו להטהר מטומאת מת, שזה מרמז על שמירת הברית, כי פגם הברית הוא "אבי אבות הטומאה בחי" מת" (לק"מ ח"א סי' רמב).

לכן להטהר מטומאת מת (היינו סוד טהרת פרה אדומה) פגם הברית - ההתחלה הוא ע"י שמחה כידוע, וכמובא הרבה בדבריו, ועיי"ז זוכין לפסח היינו לפה-סח, כי ע"י שמירת הברית זוכין לדבורים קדושים כמובא בלקו"מ (ח"א סי' ט). ועיי"ז שם שיעקר שמירת הברית הוא להעלות הטוב שבתרגום, היינו להעלות את הדברי רשות לקדושה ולמצוה. ואולי יש בזה סוד שקרא שם התג פורים (בלשון ארמי כדלהלן) להעלות את לשון ארמי לתוך הקדושה.

הסבר לענין מהותו ומדרגתו של לשון תרגום ע"פ המובא בסי' י"ט, שיש בזה שלוש מדרגות: א. לשון עממין מרמז על הרע. ב. לשון תרגום מרמז על רשות. ג. לשון הקודש על קדושה, כלומר שכל הלשונות שדיברו אז, נכנסו בגדר של לשון תרגום, היינו ארמית, כי כן אנו מוצאים אצל אנשי חזק"י שאמרו לְרַב־שָׁקָה שידבר ארמית הגם שבאו מאשור. ונראה שגם אחר שמלכי מדי ופרס קבלו המלוכה, נראה קצת מספר דניאל שדברו ארמית, הגם שהיו מפרס.

כי פורים הוא סוד התחלת עבודת השם, היינו להיות תמיד בשמחה ולזכות עיי"ז לקדושה, ובפרט להעלות כל דברי הרשות לשמחה של מצוה, בסוד הסעודה והשכרות והשמחה של פורים...

הרחמן יחזקנו ויאמצנו וישמחנו, ויהיה עוז וחדוה במקומינו.

הדו"ש וטובתו והצלחתו בלב ונפש וחפיצה

יעקב מאיר שכתער

הארכת מענין קריאת שם המועד הזה "פורים", ומתוך כך נפל כדעתי ע"פ המובא שפורים הוא התג היחידי שנעשה בתוך הגלות, וכמו שאמרו חז"ל (מגילה י"ד ע"א) "אכתי עבדי דאחשורוש אנן", והנס של פורים נעשה ע"פ דרך הטבע, להראות שגם בתוך הגלות והטבע מלאה השגחתו יתברך, לכן קרא שם חזק פורים בלשון פרס ולא בלשון הקודש כשמות שאר התגים, לסימן שהתג הזה הוא חג שנעשה בגלות דוקא, וצריך להמשיך שמחה ואמונה בו יתברך גם בתוקף הגלות.

דרך אגב נזכר לי מה ששמעתי "פורים תורה" על מה שאמר המן לאחשורוש: "בְּדַתְּהֶם שְׁנוֹת מִקֵּל עִם וְאֵת דְּתֵי הַמֶּלֶךְ אֵינִם עוֹשִׂים וְלִמְלֶכֶךְ אֵין שְׁוֵה לְהַנִּיחֶם" (אסתר ג, ח), שבאמרו "ודתיהם שונות" התכוון שכל פעם יש להם הלכות שונות כפי היום-טוב שלהם, שזה בא "מכל עם", היינו שהימים טובים שלהם נעשים מכל עם, שכל עם שמתגרה בהם וזוכים למפלתו עיי"ז עושים יום טוב, ואילו "ואת דתי המלך אינם עושים" - מאתך המלך אין להם שום יום טוב, לכן "אם על המלך טוב" היינו אם המלך רוצה שיהיה להם גם מאתך יום טוב "יכתב לאבדם" ואלקיהם יצילים ממך, ועיי"ז יהיה להם גם ממך יום טוב...

אנו מקוים שבקרוב יהיה לנו יום טוב גדול מאד כשנזכה להגאל בכלל ובפרט מהגלות הארוך ומהסתרת פנים הנה, וכמו שאמרו חז"ל (ברכות י"ב ע"ב) שתהיה גאולתנו עיקר, ויציאת מצרים ספל. וכל אחד בעצמו יכול לתאר כמה גדולה תהיה שמחתו כשיזכה לצאת מגלותו מצרות הגוף והנפש הפרטיים והכלליים.

והנה בלקו"מ (ח"ב סימן עד) שרבינו מסיים "ועכשיו וכו', ואני"ש אומרים שזה מרמז שמעכשיו ההתחלה מפורים, עיי"ז יכולים

נפשות חסידיות | סיפורים ולקחיהם מאת מו"ר שליט"א

ניצוץ אחד! | ניצוץ קודש ממאמרי ומכתבי מורינו שליט"א

דרבוני, ביללו - ווא אנא נם. שלחוני סומיטי, ביללו - ווא אנא נם, שפירושו: הפחידוני והיכוני, בלילה בעודי ישן, חלצו נעלי, בלילה בעודי ישן...

'הללו בוכים והללו בוכים, הישמעלים ובני אומות העולם הללו בוכים ומיללים על שטותים והבלים, ענייני גשם חולפים ועוברים, ובני א-ל חי בוכים ומתחננים לפני אביהם שבשמים בדברי ריצוי ותחנונים כבן המתחטא לפני אביו בהשתוקקות וכיסופין וגעגועים שיקרבם וישיבם איליו כדי שיזכו לחיים נצחיים - "קלי קלי למה, למה עזבתני... קלי קלי למה, למה עזבתני..."

אחד הניגונים אשר אחינו בני ישראל מזמרים אותו בימי הפורים, הוא השיר על הפסוק במגילה "ותוסף אסתר ותדבר לפני המלך ותפול לפני רגליו ותברך ותתחנן לו - קלי קלי למה עזבתני", בניגון הותיק והנפוץ.

ניגון זה במקורו הוא ניגון ששרו אצל הערביים, אבי ע"ה איש ירושלים העתיקה, סיפר שהיה זוכר כיצד הישמעלים היו שרים ניגון זה.

וראו בין בני לבין בן חמי' - חם הוא אבי כנען, כי הערביים היו מגננים הניגון של 'קלי קלי על אדם שפרץ תגר בינו לבין חבירו, והוא מיילל: "חייפוני

קלי קלי למה עזבתני

הנצחון האחרון על עמלק - יהיה רק ע"י שמחה עצומה בה' במצוותיו וביהדותנו!